

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
Кафедра слов'янської філології та світової літератури  
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ  
Кафедра романських мов та зарубіжної літератури**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Декан філологічного  
факультету  
*Юрій Бідзіля* Юрій БІДЗІЛЯ  
«16» вересня 2022 року



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька
Освітня програма	Словацька мова та література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035. Філологія предметної спеціальності (спеціалізації) 035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька освітньої програми «Словацька мова та література».

**Розробники:**

Бедзір Н.П., доцент, доктор філологічних наук, професор кафедри слов'янської філології та світової літератури

Демчик М.І., ст. викладач кафедри слов'янської філології та світової літератури

Славич Т. Я., старший викладач кафедри романських мов та зарубіжної літератури

Рошко М. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романських мов та зарубіжної літератури

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри  
*слов'янської філології та світової літератури*

протокол № 1 від 01.09.2022 р.

Завідувач кафедри  Наталія БЕДЗІР

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри  
*романських мов та зарубіжної літератури*

протокол № 10 від «31» травня 2022 року

Завідувач кафедри  Діана СМУЖАНИЦЯ

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

протокол № 1 від «16» вересня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії  Василь ШАРКАНЬ

© Бедзір Н. П., Демчик М. І., Славич Т. Я., Рошко М.М. 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 9	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 270	1-й, 2-й
Кількість модулів: <b>8</b>	Семестри:
Тижневих годин для денної форми навчання:  аудиторних – 2  самостійної роботи студента – 2	<b>1, 2, 3, 4</b>
	Лекції:
	<b>86</b>
	Практичні (семінарські):
	<b>48</b>
Вид підсумкового контролю: залік, екзамен	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	<b>136</b>

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури» є засвоєння студентами на теоретичному і практичному рівні знань про своєрідність словесного мистецтва античності, розуміння шляхів розвитку літератур Стародавньої Греції та Стародавнього Риму, процесів формування жанрів і стилів прози, лірики, драматургії у творчості визначних митців Середньовіччя і Відродження, та визначення їхнього впливу на розвиток світової та української літератур.

**Завдання** (відповідно до вимог освітньої програми підготовки здобувачів **першого/бакалаврського рівня вищої освіти**) полягає в наступному:

- ознайомити студентів з вершинними літературними явищами, біографіями видатних майстрів художнього слова античності, Середньовіччя та Відродження, сформувати навички критичного літературознавчого аналізу та навчити їх самостійно і творчо мислити;

- визначити основну проблематику, жанрове розмаїття, тематичні особливості літератури античності, Середньовіччя та Відродження, показати зв'язок літератури з духовним розвитком суспільства, її роль як могутнього засобу виховання;

- опанувати навички самостійної роботи студентів з літературно-критичними джерелами: статтями, монографіями, підручниками, енциклопедіями, довідниками, інтернет-ресурсами тощо.

- навчити студентів володіти інформацією про самобутність національних літератур країн Західної Європи та США XVII-XX ст., про художні особливості літературних напрямів і методів цього часу;

- виховати вміння давати історико-літературну, естетичну оцінку художнім явищам як формам суспільної та індивідуальної свідомості в контексті взаємозв'язків та взаємовпливів європейських літератур;

- подати студентам інформацію про специфіку розвитку літератур XVII-XX ст.

Відповідно до освітньої програми «Словацька мова та література», вивчення дисципліни «Історія зарубіжної літератури» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) компетентностей спеціальності (ЗК 02, ЗК 03, ЗК 05, ЗК 06, ЗК 07, ЗК 08, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12) та фахових (спеціальних) компетентностей (ФК 01, ФК 05, ФК 07, ФК 08, ФК 10, ФК 12):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК08. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК05. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК12. Здатність до організації ділової комунікації.

**Передбачено формування інтегральної компетентності** – здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

### 3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Словацька мова та література»:

ОК 4 Іноземна мова

ОК 8 Історія зарубіжної літератури (література Давнього Сходу, античність, Середні віки, Відродження)

### 4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Словацька мова та література», вивчення навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН02
Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	ПРН08
Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).	ПРН13
Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	ПРН15
Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	ПРН16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
<b>Уміти</b> працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, вміння критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;	ПРН02
<b>знати</b> про основні етапи розвитку історії зарубіжної літератури; основні художні твори, які є джерелами вивчення історії зарубіжної літератури; вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;	ПРН08
<b>вміти</b> аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації);	ПРН 13
<b>уміти</b> здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний	ПРН15

філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;	
<b>здійснювати</b> літературознавчий аналіз словесних пам'яток різних історичних періодів; правильно визначати їхні хронологічні межі.	ПРН16

## 5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### Засоби та критерії оцінювання, методи демонстрування результатів навчання

Засобами та критеріями оцінювання, методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. Виконання завдань із аналізу текстів. Написання рефератів,.
2. Презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Під час навчання використовуються такі основні методи: пояснювально - ілюстративний метод, метод проблемного викладу, частково- пошуковий, спостереження і систематизація фактів, самостійне вивчення проблеми в науковій літературі, метод генерації ідей, репродуктивний.

### Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

**Форми поточного контролю:** виконання практичних завдань; самостійна робота, виступи на практичних заняттях; написання рефератів; індивідуальне, групове та фронтальне опитування, колоквиум, тестовий контроль. Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, комп'ютерний і самоконтроль. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, під час індивідуальних та групових консультацій тощо.

**Форма модульного контролю:** письмова модульна контрольна робота.

**Форма підсумкового семестрового контролю:** усний залік, екзамен.

### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T1, T2, T3, T4, T5, T6 – теми.

### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

#### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 4)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

#### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 5)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

#### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 6)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

#### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 7)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

#### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 8)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

### Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Аналіз тексту	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
<b>Разом</b>		<b>100</b>		<b>100</b>

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 3		Модуль 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	6	30
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
Аналіз тексту	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
<b>Разом</b>		<b>100</b>		<b>100</b>

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 5		Модуль 6	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	30	2	20
Колоквіум по змісту прочитаних обов'язкових художніх творів	2	20	3	30
Презентація *	2	10	3	15
Реферат*	2	20	3	30
Модульна контрольна робота (одна підсумкова робота, що охоплює матеріал двох змістових модулів)	1 - 100			
<b>Разом</b>		<b>50</b>		<b>50</b>
Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 7		Модуль 8	
	Кількість	Максимальна	Кількість	Максимальна

		кількість балів (сумарна)		кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	2	20	3	30
Колоквіум по змісту прочитаних обов'язкових художніх творів	3	30	2	15
Презентація *	2	10	3	15
Реферат*	2	20	3	30
Навчання на авторському он-лайн курсі неформальної освіти на платформі «ПРОМЕТЕУС» («Як читати і розуміти складні модерністські і постмодерністські тексти»). Режим доступу: <a href="https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UZHNU+PML101+2020_T2">https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UZHNU+PML101+2020_T2</a>			1	5
Модульна контрольна робота (одна підсумкова робота, що охоплює матеріал двох змістових модулів)	1 - 100			
<b>Разом</b>		<b>50</b>		<b>50</b>

### Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольної оцінювання допускаються всі здобувачі. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

МКР складається з трьох блоків завдань.

Перший блок (1-20 балів) містить висвітлення теоретичних питань навчальної дисципліни.

Другий блок (1-20 балів) містить тестові завдання.

Третій блок (1-10) балів містить тексти з вивчених за програмою періодів розвитку зарубіжної літератури для літературознавчого аналізу.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів.

### Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю поліпшити цю оцінку принаймні до показника FX ( $\geq 35$  балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого поліпшення він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методичку проведення семестрових (курсів) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

**оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який досяг наступних результатів:** всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявляє творчі здібності і використовує їх у вивченні навчально-програмового матеріалу, демонструє нахил до наукової роботи;

**оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який досяг наступних результатів:** - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

**оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який досяг наступних результатів:** - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

**оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який досяг наступних результатів:** - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення;

**оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який виявив наступні результати:** - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер;

**оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який досяг наступних результатів:** виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань;

**оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який досяг наступних результатів:** - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

#### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену,	для заліку	для екзамену, курсового проекту	Для заліку

курсого проекту (роботи), практики		(роботи), практики	
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
82-89	<b>B</b>	добре	зараховано
74-81	<b>C</b>	добре	зараховано
64-73	<b>D</b>	задовільно	зараховано
60-63	<b>E</b>	задовільно	зараховано
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## 6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 6.1. Зміст навчальної дисципліни

#### Модуль 1

#### Давньогрецька література

##### **Тема 1. Архаїчний період давньогрецької літератури.**

Античність як колиска європейської цивілізації. Етапи розвитку античної літератури. Долітературні форми словесного мистецтва стародавньої Греції. Грецька міфологія. Міфи про богів старшого і молодшого покоління. Троянський і фіванський цикли міфів, міфи про аргонавтів. Вплив грецької міфології на світову культуру.

##### **Тема 2. Давньогрецький епос.**

Гомер. Гомерівське питання. Історична та міфологічна основа поем Гомера. Художні особливості «Іліади» та «Одіссеї». Історичне значення поем Гомера. Дидактичний пафос поем Гесіода. Виникнення пародій на героїчний епос («Батрахоміомахія»).

##### **Тема 3. Давньогрецька лірика: від Тіртея до Піндара.**

Головні жанри давньогрецької лірики – елегія, ямб і мелос, їхні ритмомелодійні, стильові, поетологічні особливості та представники. Творчість Тіртея, Архілоха, Алкея, Алкмана, Сапфо, Солона, Симоніда, Калліна, Анакреонта, Піндара.

##### **Тема 4. Давньогрецький театр.**

Народження театрального мистецтва. Устрій давньогрецького класичного театру. Походження і характерні ознаки давньої аттичної трагедії. «Батько трагедії» Есхіл, його творчість. Ідейно-художні особливості трилогії «Орестея», трагедій «Прометей закутий», «Перси». Великий мораліст – Софокл. Проблеми і особливості трагедій «Цар Едіп», «Антигона». Філософ на сцені – Евріпід. Його новаторство у трагедіях «Медея» та «Іпполіт».

##### **Тема 5. Походження і характерні ознаки давньої античної комедії.**

Арістофан і його творчість. Комедії «Мир», «Вершники», «Хмари», «Жаби».

##### **Тема 6. Давньогрецька проза: історіографічна, ораторська, філософська.**

## Модуль 2 Римська література

### **Тема 1. Елліністичний та римський періоди давньогрецької літератури.**

Александрійська поезія. Нова аттична комедія, її ознаки. Творчість Плутарха і Лукіана. Поява жанру роману. Роман Лонга «Дафніс і Хлоя».

### **Тема 2. Давньоримська література.**

Культурно-історичні передумови. Своєрідність давньоримської літератури. Рання римська міфологія. Творчість Плавта, його комедії «Псевдол», «Хвальковитий воїн», «Скарб». Художні особливості комедій Теренція («Брати», «Свекруха»). Література епохи громадянських воєн. Катулл і школа неотериків. Філософська поема Лукреція Кара «Про природу речей», її новаторство.

### **Тема 3. Римська література доби Імперії («Вік Августа»).**

Діяльність Мецената. Творчість Вергілія. Поєми «Буколіки» та «Георгіки», причини створення, художні особливості. Ідейно-художні завдання «Енеїди», художні прийоми Вергілія.

### **Тема 4. Творчість Горация, особливості його лірики.**

«Любощів ніжних співець» – Овідій. Художні особливості лірики Овідія Назона, його «Метаморфози».

### **Тема 5. Література пізньої Античності й початку середніх віків.**

Римська сатура. Ювенал, Марціал, Петроній, Апулей.

### **Тема 6. Еволюція байки у античній літературі: від Езопа до Федра.**

2-й семестр

## Модуль 3

## Література Середньовіччя

### **Тема 1. Поняття історичного та культурного Середньовіччя.**

Періодизація літератури середніх віків. Напрями і жанри в літературі Середньовіччя. Раннє Середньовіччя.

### **Тема 2. Героїчні епоси. словесність безслідно зниклих племен – скіфів, готів, галлів, венетів, антів, гепідів.**

Кельтський епос. Література Ірландії. «Книга Бурої корови»- XI ст., «Лейнстерська книга»- XII ст. «Саги Уладського циклу», «Саги про Фінна» (приписують Оссіану). Література Ісландії (скандинавський епос). «Старша Едда», «Молодша Едда» (перекази міфів Сноррі Стурлуссона, XIII ст.).

### **Тема 3. Епос англосаксів.**

«Пісня про Беовульфа». Епос скандинавів (саги, поезія скальдів),

### **Тема 4. Класичний героїчний епос.**

«Пісня про Нібелунгів», «Пісня про Роланда», «Пісня про мого Сіда», «Слово о полку Ігоревім».

### **Тема 5. Поезія вагантів, трубадурів (Бернарт де Вентадорн), голіардів, міннезінгерів (Вальтер фон дер Фогельвейде).**

Лицарська поезія. Лицарський роман. Цикл про легендарного короля Артура (Кретьєн де Труа, Вольфрам фон Ешенбах).

### **Тема 6. Театр у середньовічній культурі.**

Літургійна драма. Троп, гімн, секвенція. Зерцало, проповідь, видіння. Містерія. Мораліте. Фарс. Міраклъ.

## **Модуль 4 Література доби Відродження**

### **Тема 1. Умови виникнення Відродження в Європі.**

Гуманізм як філософія та естетика Ренесансу. Натурфілософія та пантеїзм ренесансної культури. Роль античності у формуванні культури Відродження. Періодизація епохи Відродження. Характерні риси Ренесансу як напряму літератури. Особливості поезії, малої прози та роману Відродження.

### **Тема 2. Данте Аліг'єрі - передвісник епохи Відродження.**

Біографія поета. Збірка «Нове життя». Художній зміст «Божественної комедії» Данте.

### **Тема 3. Відродження в італійській літературі.**

Ф. Петрарка. Дж. Бокаччо. Життя і творчість.

### **Тема 4. Відродження в Англії.**

Хронологічні межі, загальна характеристика. Представники. Творчість Дж. Чосера, Т. Мора та К. Марло. Вільям Шекспір. «Шекспірівське питання». Три періоди творчості. Характеристика жанрів п'єс Шекспіра. Синтез трагічного і комічного, високого і низького, багатство образних засобів. Історичні хроніки.

### **Тема 5. Трагедії Шекспіра «Гамлет», «Макбет», «Король Лір», «Отелло».**

Шекспірівські комедії. Романтичні комедії: «Багато галасу з нічого», «Сон літньої ночі», «Дванадцята ніч».

### **Тема 6. Відродження в Іспанії.**

Хронологічні межі. Національна своєрідність. Жанрове розмаїття поезії та драматургії. Творчість Лопе де Вега. «Драма «Фуенте овехуна». Творчість Мігеля Сервантеса де Сааведра. Роман Сервантеса «Дон Кіхот» як антилицарський роман та соціальна сатира. Характеристика образів Дон Кіхота та Санчо Панси. Значення роману в контексті світової літератури.

## **Модуль 5 Література XVII – XVIII століття.**

### **Тема 1. Вступ. Класицизм та бароко як провідні напрямки літератури XVII століття.**

Загальна характеристика суспільно-політичних і культурних обставин життя країн Західної Європи XVII ст. Характеристика провідних напрямів у західноєвропейських літературах XVII ст. Історичні філософсько-естетичні передумови їх формування. Основні тенденції та особливості художньої системи барокової літератури. Бароко в національних літературах Західної Європи. Філософсько-релігійна проблематика драми Педро Кальдерона де ла Барки «Життя – це сон».

### **Тема 2. Класицизм як художній метод французької літератури XVII ст.**

Основні принципи класицизму. Трактат Нікола Буало «Поетичне мистецтво»: узагальнення теоретичних принципів класицистичної літератури. Малерб як поет-класицист. Поетика французької класицистичної трагедії. Творчість П'єра Корнеля /«Сід», «Горації»/, його драматургічні принципи. Драматургічна спадщина Жана Расіна. Естетичні погляди Расіна. Його трагедії «Андромаха», «Федра», їх проблематика і поетика.

### **Тема 3. Література Німеччини та Англії XVII ст. Загальна характеристика світової літератури доби Просвітництва.**

Творчість Мартіна Опіца та поети його школи /Пауль Флемінг, Андреас Гріфіус, Фрідріх Логау/. Антивоєнна тема і роман Г.Я.Х. Грімелсгаузена «Зімпліцій Зімпліціссімус».

### **Тема 4. Англійське Просвітництво.**

«Робінзон Крузо» Данієля Дефо як пам'ятка раннього англійського Просвітництва.

### **Тема 5. Література Просвітництва у Франції та Німеччині.**

Формування просвітницького руху в Франції XVIII ст. /загальна характеристика/. Творчість Лесажа. «Персидські листи» Монтеск'є. Психологічний роман Антуана-Франсуа Прево «Історія кавалера де Гріє та Манон Леско».

Література середини XVIII ст. – розквіт французького Просвітництва. Літературно-філософська практика Вольтера. «Дівчина з Орлеану» Вольтера – зразок іроїкомічної теми у французькій літературі.

Новаторство Дідро в галузі романного жанру /«Черниця»/. Критичний аналіз суспільного буття – концептуальна основа роману-діалогу «Небіж Рамо».

Жан Жак Руссо – представник радикального крила французького Просвітництва. Руссоїстська концепція «природної людини». П'єр-Огюстен Бомарше та його комедії «Севільський цирульник» й «Одруження Фігаро».

Загальна характеристика суспільно-культурних обставин життя Німеччини XVIII ст. Національне німецьке підґрунтя формування руху «Буря і натиск».

## **Модуль 6.**

### **Література XIX століття**

### **Тема 6. Романтизм: естетика, етапи розвитку. Романтизм у літературі Німеччини.**

Література 1789-1794р.р. та публіцистика кінця XVIII ст. Їх вплив на літературу країн Європи. Основні закономірності виникнення і розвитку романтизму (к. XVIII ст. - 30 р. XIX ст.). Проблема творчого методу романтизму. Ознаки естетики романтизму в національних літературах Європи (проблема народності, проблема активного позитивного героя, проблема національної своєрідності романтизму в різних країнах Європи).

Специфіка розвитку німецького романтизму. Єнські романтики. Гельдерлін «Гіперіон». Гайдельберзький гурток німецьких романтиків. Брати Грімм. Естетика, лірика і проза А. фон Шаміссо. Еволюція світогляду та творчого методу Е.Т.А. Гоффманна.

### **Тема 7. Романтизм у англійській та американській літературі.**

Специфіка розвитку англійського романтизму. Літературні течії. Національні традиції. Поезія В.Блейка. Утворення та діяльність «Озерної школи». Формування і розвиток світогляду Дж.Н.Г.Байрона. (Періодизація творчості. Цикл «східних» поем. «Паломництво Чайлд-Гаролда». «Дон Жуан».) Своєрідність естетики та поезії П.Б.Шеллі. («Звільнений Прометей», «Ченчі»). Поезія Дж.Кітса. В.Скотт – засновник жанру англійського історичного романтичного роману.

### **Тема 8. Французькі романтики.**

Джерела французького романтизму. Школа Ф.Р.де Шатобріана та Ж.Неккер де Сталь. Романтизм у роки Реставрації (А.де Ламартін, А.де Віньї). Специфіка жанрів французького романтизму (А.де Мюссе, А.Дюма). Особливості поезії П.Ж. Беранже. Творчість В.М.Гюго – визначне явище французької літератури. Романтичні погляди Жорж Санд.

### **Тема 9. Зародження та розвиток реалізму у Франції.**

Літературний рух у Франції 30-х-40-х рр. та 50-х-70-х рр. ХІХ ст. Фредерік Стендаль: життя і творчість. Особливості творчого методу О. де Бальзака. Новелістика П.Меріме. Література Франції між 1848 та 1871 рр. Поети-парнасці. «Квіти зла» Ш.Бодлера. Творчість Г.Флобера в контексті його часу.

### **Тема 10. Англійський реалізм.**

Літературне життя Англії 30-х-40-х рр. ХІХ ст. Творчість Ч.Дікінза – визначне явище англійського реалізму ХІХ ст. Характер реалізму в творах В.М.Текері та Ш.Бронті.

## **Модуль 7**

### **Література кінця ХІХ та першої половини ХХ століття**

#### **Тема 1. Література Франції кін. ХІХ – поч. ХХ століття.**

Відхід від позитивізму і реалізму ХІХ століття і підступи до естетики і концепцій майбутнього модернізму в кінці ХІХ ст. Декаданс, передмодернізм. Символізм та імпресіонізм як ранні передмодерністські течії. Поетична спадщина Артюра Рембо, Поля Верлена, Стефана Малларме.

Загальна характеристика суспільно-політичних і культурних обставин життя країн Західної Європи кін. ХІХ – початку ХХ ст. Характеристика провідних літературно мистецьких течій у західноєвропейських літературах зазначеного періоду. Історичні філософсько-естетичні передумови їх формування. Основні тенденції та особливості художньої системи передмодернізму. Символізм та імпресіонізм у поезії Франції. Творчість Артюра Рембо, Поля Верлена, Стефана Малларме.

#### **Тема 2. Література Німеччини та Австрії кінця ХІХ – початку ХХ століть.**

Драматургія Герхарда Гауптмана. П'єси «Ткачі» та «Затоплений дзвін». Романістика Гайнріха Манна. Роман «Вірнопідданий». Творчість Томаса Манна. Роман «Будденброки» та оповідання «Тоніо Крегер» та «Смерть у Венеції».

#### **Тема 3. Література Англії кін. ХІХ – поч. ХХ століть.**

Сільська Англія у романах і поезії Томаса Гарді. Творчість Оскара Вайльда як зразок літератури естетизму. Роман «Портрет Доріана Грея» як інтертекстуальний ранньомодерністський твір. Драматургія О. Вайльда. Поезія і казки.

Неоромантизм у літературі Англії. Творчість Р. Льюїса Стівенсонв. Роман «Острів скарбів». Поетичне новаторство у творчості Редьярда Кіплінга. Вірш «Якщо», «Баллада про Схід і Захід», «Тягар білої людини» «Мері Глостер» та ін. «Книга джунглів». Оповідання про Мауглі. Казки.

#### **Тема 4. Література США кінця ХІХ – початку ХХ століть.**

Творчість Марка Твена як перший крок від романтизму до реалізму у літературі США. Гумор у оповіданнях письменника. Діалогія «Пригоди Тома Соєра» та «Пригоди Гака Фінна».

#### **Тема 5. Новаторство поезії Гійома Аполлінера.**

Збірки «Алкоголі» та «Каліграми». Урбаністичні мотиви у поезії Аполлінера, верлібрізація, риси науково-технічного прогресу.

**Тема 6. Література Німеччини та Австрії першої половини ХХ століття.**

Проза Франца Кафки як зразок модернізму. Оповідання «Перевтілення». Романи «Замок» і «Процес».

**Тема 7. Література Англії першої половини ХХ століття.**

Модерністська поезія Томаса Стерна Еліота. Поезії «Чотири квартети», «Любовна пісня Альфреда Пруфрока», поеми «Безплідна земля», «Порожні люди».

**Тема 8. Література слов'янських країн та література Іспанії та Італії.** Чеська література: романи Я. Гашека («Пригоди бравого солдата Швейка») та Карела Чапека («Війна з саламандрами»), «R.U.R.» Польська література. Іспанська література. Поезія та драматургія Гарсія Лорки.

**Тема 9. Література США першої половини ХХ століття.** Роман Теодора Драйзера «Американська трагедія» як розвінчання «американської мрії». Творчість Ф.С. Фіцджеральда. Роман «Великий Гетсбі». Творчість Е. Гемінгвея. Лаконізм, телеграфний стиль, теорія айсбергу. Концепція незламної людини у творчості Е. Гемінгвея. Роман «Прощавай, зброе» та оповідання «Вдома» у руслі літератури «пропащого покоління». Роман «По кому подзвін» як осмислення громадянської війни у Іспанії. Повість – притча Гемінгвея «Старий і море».

## **Модуль 8**

### **Література другої половини ХХ століття**

**Тема 10. Література Англії другої половини ХХ століття.**

Творчість «сердитих молодих людей»: Дж. Озборн, Аллан Сілітоу, Кінгслі Еміс, Джон Вейн.

Роман – антиутопія Дж. Орвелла «1984» та сатира «Ферма «Рай для тварин».

**Тема 11. Література США другої половини ХХ ст.**

Творчість Дж. Д. Селінджера. Роман «Ловець у житі» та його значення для розвитку американської літератури другої половини ХХ ст. Оповідання «Добре ловиться рибка – бананка».

**Тема 12. Література Німеччини та німецькомовних країн другої половини ХХ ст.**

Творчість Гайнріха Бьоля («Очима клоуна», «Більярд о пів на дванадцять»). Оповідання «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...».)

Літературна група 47. «Урок німецької» З. Ленца.

Творчість Гюнтера Граса. Роман «Бляшаний барабан».

**Тема 13. Література Франції другої половини ХХ ст.**

Екзистенціалізм у літературі Франції. Творчість Альбера Камю («Чума») та Ж.- П. Сартра ("Мухи").

Романістика Робера Мерля («Острів», «Мальвіль», «За склом»).

**Тема 14. – Латиноамериканська та італійська література ХХ століття.**

Новелістика Хорхе Луїса Борхеса та вплив його творчості на подальший розвиток латиноамериканської літератури. Інтелектуалізм творів та їх інтертекстуальність.

Творчість Габріеля Гарсія Маркеса. Художні особливості роману «Сто років самотності» як зразка твору «магічного реалізму» Оповідання «Стариган з крильми».

Поетична спадщина Пабло Неруди.  
Романістика Варго Льоси, Жоржі Амаду, Алехо Карпентьєра та ін.

### Тема 15. Науково – фантастична література та фентезі у зарубіжній літературі XX століття.

Футурологія у науковій фантастиці. Творчість провідних світових фантастів: Рей Бредбері («451 градус за Фаренгейтом»), Кліффорд Саймак («Місто»), Айзек Азімов («Я, Робот», «Фах»).

## 6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семинарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
<b>1-й семестр</b>						
<b>Модуль 1. Давньогрецька література</b>						
Тема 1. Архаїчний період давньогрецької літератури.	5	2				3
Тема 2. Давньогрецький епос.	9	2	2			5
Тема 3. Давньогрецька лірика: від Тіртея до Піндара.	7	2	2			3
Тема 4. Давньогрецький театр.	7	2	2			3
Тема 5. Походження і характерні ознаки давньої античної комедії.	7	2	2			3
Тема 6. Давньогрецька проза: історіографічна, ораторська, філософська.	5	2				3
Модульна контрольна робота	5	1	1			3
Разом за модуль	<b>45</b>	<b>13</b>	<b>9</b>			<b>23</b>
<b>1-й семестр</b>						
<b>Модуль 2. Римська література</b>						
Тема 1. Елліністичний та римський періоди давньогрецької літератури.	5	2				3
Тема 2. Давньоримська література.	7	2	2			3
Тема 3 Римська література доби Імперії («Вік Августа»).	8	2	2			4
Тема 4. Творчість Горація, особливості його лірики.	8	2	2			4
Тема 5 Література пізньої Античності й початку середніх віків.	5	2				3
Тема 6. Еволюція байки у античній літературі: від Езопа до Федра.	7	2	2			3
Модульна контрольна робота	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>1</b>			<b>3</b>
Разом за модуль	<b>45</b>	<b>13</b>	<b>9</b>			<b>23</b>
Разом за семестр	<b>90</b>	<b>26</b>	<b>18</b>			<b>46</b>

<b>2-й семестр</b>						
<b>Модуль 3. Література Середньовіччя</b>						
Тема 1. Поняття історичного та культурного Середньовіччя.	<b>5</b>	<b>2</b>				<b>3</b>
Тема 2. Героїчні епоси. словесність безслідно зниклих племен – скіфів, готів, галлів, венетів, антів, гепідів.	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>3</b>
Тема 3. Епос англосаксів.	<b>5</b>	<b>2</b>				<b>3</b>
Тема 4. Класичний героїчний епос.	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>2</b>
Тема 5. Поезія вагантів, трубадурів (Бернарт де Вентадорн), голіардів, міннезінгерів (Вальтер фон дер Фогельвейде).	<b>3</b>	<b>1</b>				<b>2</b>
Тема 6. Театр у середньовічній культурі.	<b>1</b>	<b>1</b>				
Модульна контрольна робота	<b>3</b>		<b>1</b>			<b>2</b>
Разом за модуль	<b>30</b>	<b>10</b>	<b>5</b>			<b>15</b>
<b>2-й семестр</b>						
<b>Модуль 4. Література доби Відродження</b>						
Тема 1. Умови виникнення Відродження в Європі.	<b>5</b>	<b>2</b>				<b>3</b>
Тема 2. Данте Аліг'єрі - передвісник епохи Відродження. Біографія поета. Збірка «Нове життя».	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>3</b>
Тема 3. Відродження в італійській літературі.	<b>5</b>	<b>2</b>				<b>3</b>
Тема 4. Відродження в Англії. ночі», «Дванадцята ніч».	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>			<b>2</b>
Тема 6. Відродження в Іспанії.	<b>4</b>	<b>2</b>				<b>2</b>
Модульна контрольна робота	<b>3</b>		<b>1</b>			<b>2</b>
Разом за модуль	<b>30</b>	<b>10</b>	<b>5</b>			<b>15</b>
Разом за 2-й семестр	<b>60</b>	<b>20</b>	<b>10</b>			<b>30</b>
<b>3-й семестр</b>						
<b>Модуль 5. Література XVII – XVIII століття.</b>						
Тема 1. Вступ. Класицизм та бароко як провідні напрямки літератури XVII століття.	<b>4</b>	<b>2</b>	-	-	-	<b>2</b>
Тема 2. Класицизм як художній метод французької літератури XVII ст.	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	-	-	<b>3</b>
Тема 3. Література Німеччини та Англії XVII ст. Загальна характеристика світової літератури доби Просвітництва.	<b>5</b>	<b>2</b>	-	-	-	<b>3</b>
Тема 4. Англійське Просвітництво.	<b>9</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	-	-	<b>5</b>
Тема 5. Література Просвітництва у Франції та Німеччині.	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	-	-	<b>2</b>
Разом за модуль	<b>31</b>	<b>10</b>	<b>6</b>	-	-	<b>15</b>
<b>3-й семестр</b>						
<b>Модуль 6. Література XIX століття</b>						
Тема 6. Романтизм: естетика, етапи розвитку. Романтизм у літературі Німеччини.	<b>4</b>	<b>2</b>	-	-	-	<b>2</b>
Тема 7. Романтизм у англійській та американській літературі.	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	-	-	<b>3</b>
Тема 8. Французькі романтики.	<b>5</b>	<b>2</b>	-	-	-	<b>3</b>
Тема 9. Зародження та розвиток реалізму у	<b>9</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	-	-	<b>5</b>

Франції.						
Тема 10. Англійський реалізм.	4	2	-	-	-	2
Разом за модуль	<b>29</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	-	-	<b>15</b>
Разом за 3-й семестр	<b>60</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	-	-	<b>30</b>
<b>4-й семестр</b>						
<b>Модуль 7</b>						
<b>Література кінця XIX та першої половини XX століття</b>						
Тема 1. Література Франції кінця XIX – початку XX століть. Символізм та імпресіонізм, натуралізм, реалізм.	4	1	-	-	-	3
Тема 2. Література Німеччини та Австрії кінця XIX – початку XX століть.	3	1	-	-	-	2
Тема 3. Література Англії кін. XIX – поч. XX століть.	6	2	-	-	-	4
Тема 4. Література США кінця XIX – початку XX століть.	2	1	-	-	-	1
Тема 5. Література Франції першої половини XX ст	4	1	2	-	-	1
Тема 6. Література Німеччини та Австрії першої половини XX століття	6	2	2			2
Тема 7. Література Англії першої половини XX століття	2	1	-			1
Тема 8. Література слов'янських країн та література Іспанії та Італії.	2	1	-			1
Тема 9. Література США першої половини XX століття	3	2				1
Разом за модуль	<b>32</b>	<b>12</b>	<b>4</b>	-	-	<b>16</b>
<b>4-й семестр</b>						
<b>Модуль 8</b>						
<b>Література II половини XX століття</b>						
Тема 10. Література Англії другої половини XX століття	7	2	2	-	-	3
Тема 11. Література США другої половини XX ст.	6	2	2	-	-	2
Тема 12. Література Німеччини та німецькомовних країн другої половини XX ст. – 4 год.	6	1	2	-	-	3
Тема 13. Література Франції другої половини XX ст.	3	1	-	-	-	2
Тема 14. Латиноамериканська та італійська література XX століття	3	1	-	-	-	2
Тема 15. Науково – фантастична література та фентезі у зарубіжній літературі XX століття.	3	1	-			2
Разом за модуль	<b>28</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	-	-	<b>14</b>
Разом за 4-й семестр	<b>60</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	-	-	<b>30</b>
<b>Разом</b>	<b>270</b>	<b>86</b>	<b>48</b>			<b>136</b>

### 6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Давньогрецький епос. Гомер. Гомерівське питання. Історична та міфологічна основа поем Гомера. Художні особливості «Іліади» та «Одіссеї». Історичне значення поем Гомера. Дидактичний пафос поем Гесіода. Виникнення пародій на героїчний епос («Батрахоміомахія»).	2
2	Давньогрецька лірика: від Тиртея до Піндара. Головні жанри давньогрецької лірики – елегія, ямб і мелос, їхні ритмомелодійні, стильові, поетологічні особливості. та представники. Творчість Тиртея, Архілоха, Алкея., Алкмана, Сафо, Солона, Симоніда, Калліна., Анакреонта, Піндара.	2
3	Давньогрецький театр. Народження театрального мистецтва. Устрій давньогрецького класичного театру. Походження і характерні ознаки давньої аттичної трагедії. «Батько трагедії» Есхіл, його творчість. Ідейно-художні особливості трилогії «Орестея», трагедій «Прометей закутий», «Перси». Великий мораліст – Софокл. Проблеми і особливості трагедій «Цар Едіп», «Антигона». Філософ на сцені – Евріпід. Його новаторство у трагедіях «Медея» та «Іпполіт».	2
4	Походження і характерні ознаки давньої аттичної комедії. Арістофан і його творчість. Комедії «Мир», «Вершники», «Хмари», «Жаби».	2
5	Давньоримська література. Культурно-історичні передумови. Своєрідність давньоримської літератури. Рання римська міфологія. Творчість Плавта, його комедії «Псевдол», «Хвальковитий воїн», «Скарб». Художні особливості комедій Теренція («Брати», «Свекруха»). Література епохи громадянських воєн. Катулл і школа неотериків. Філософська поема Лукреція Кара «Про природу речей», її новаторство.	2
7	Римська література доби Імперії («Вік Августа»). Діяльність Мецената. Творчість Вергілія. Поеми «Буколіки» та «Георгіки», причини створення, художні особливості. Ідейно-художні завдання «Енеїди», художні прийоми Вергілія.	2
8	Творчість Горація, особливості його лірики. «Любощів ніжних співець» – Овідій. Художні особливості лірики Овідія Назона, його «Метаморфози».	2
9.	Еволюція байки у античній літературі: від Езопа до Федра.	2
10.	Героїчні епоси. словесність безслідно зниклих племен – скіфів, готів, галлів, венетів, антів, гепідів. Кельтський епос. Література Ірландії. «Книга Бурої корови»- XI ст., «Лейнстерська книга»- XII ст. «Саги Уладського циклу», «Саги про Фінна» (приписують Оссіану). Література Ісландії (скандинавський епос). «Старша Едда», «Молодша Едда» (перекази міфів Сноррі Стурлуссона, XIII ст.).	2
11.	Класичний героїчний епос. «Пісня про Нібелунгів», «Пісня про	2

	Роланда», «Пісня про мого Сіда», «Слово о полку Ігоревім».	
12.	Данте Аліг'єрі - передвісник епохи Відродження. Біографія поета. Збірка «Нове життя». Художній зміст «Божественної комедії» Данте.	2
14.	Відродження в Англії. Хронологічні межі, загальна характеристика. Представники. Творчість Дж. Чосера, Т Мора та К. Марло. Вільям Шекспір. «Шекспірівське питання». Три періоди творчості. Характеристика жанрів п'єс Шекспіра. Синтез трагічного і комічного, високого і низького, багатство образних засобів. Історичні хроніки. <b>Тема 5.</b> Трагедії Шекспіра «Гамлет», «Макбет», «Король Лір», «Отелло». Шекспірівські комедії. Романтичні комедії: «Багато галасу з нічого», «Сон літньої ночі», «Дванадцята ніч».	2
15	Трагікомедія П.Корнеля «Сід».	2
16	Особливості соціальної сатири і фантастики у романі Джонатана Свіфта «Мандрі Галлівера».	2
17	Проблематика і художні особливості драми Й.В. фон Гете «Фауст».	2
18	Ліро-епічна романтична поема Дж.Н.Г.Байрона «Паломництво Чайлд-Гаролда».	2
19	Роман Г.Флобера «Мадам Боварі» як роман про «втрачені ілюзії».	2
20	Подорож Маленького Принца як ініціація у творчість.	2
21	Психологізм роману Германа Гессе «Степовий вовк».	2
22	Ідейно-художня своєрідність роману В. Голдінга «Володар Мух».	2
23	Волелюбна особистість і тоталітарна влада у романі Кена Кізі «Політ над гніздом зозулі»	2
24	Тема мистецтва у постмодерністському романі П. Зюскінда «Парфумер. Історія одного вбивці».	2
	<b>Разом</b>	<b>48</b>

#### 6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Грецька міфологія. Міфи про богів старшого і молодшого покоління. Троянський і фіванський цикли міфів, міфи про аргонавтів. Вплив грецької міфології на світову культуру.	3
2	Дидактичний пафос поем Гесіода. Виникнення пародій на героїчний епос («Батрахоміомахія»).	5
3	Головні жанри давньогрецької лірики – елегія, ямб і мелос, їхні ритмомелодійні, стильові, поетологічні особливості. та представники.	3
4	«Батько трагедії» Есхіл, його творчість. Ідейно-художні особливості трилогії «Орестея», трагедій «Прометей закутий», «Перси». Великий мораліст – Софокл. Проблеми і особливості	3

	трагедій «Цар Едіп», «Антігона». Філософ на сцені – Евріпід. Його новаторство у трагедіях «Медея» та «Іпполіт».	
5	Арістофан і його творчість. Комедії «Мир», «Вершники», «Хмари», «Жаби».	3
6	Давньогрецькі оратори, філософи, історики.	3
7	Творчість Плутарха і Лукіана. Поява жанру роману. Роман Лонга «Дафніс і Хлоя».	3
8	Філософська поема Лукреція Кара «Про природу речей», її новаторство.	3
9	Творчість Вергілія. Поєми «Буколіки» та «Георгіки», причини створення, художні особливості. Ідейно-художні завдання «Енеїди», художні прийоми Вергілія.	4
10	Творчість Горація, особливості його лірики. «Любощів ніжних співець» – Овідій. Художні особливості лірики Овідія Назона, його «Метаморфози».	4
11	Ювенал, Марціал, Петроній, Апулей.	3
12	Від Езопа до Федра.	3
13	Поняття історичного та культурного Середньовіччя. Періодизація літератури середніх віків. Напрями і жанри в літературі Середньовіччя. Раннє Середньовіччя.	3
14	Література Ісландії (скандинавський епос). «Старша Едда», «Молодша Едда» (перекази міфів Сноррі Стурлуссона, XIII ст.).	3
15	Епос англосаксів. «Пісня про Беовульфа». Епос скандинавів (саги, поезія скальдів),	3
16	Класичний героїчний епос. «Пісня про Нібелунгів», «Пісня про Роланда», «Пісня про мого Сіда», «Слово о полку Ігоревім».	2
17	Поезія вагантів, трубадурів (Бернарт де Вентадорн), голіардів, міннезінгерів (Вальтер фон дер Фогельвейде). Лицарська поезія. Лицарський роман. Цикл про легендарного короля Артура (Кретьєн де Труа, Вольфрам фон Ешенбах).	2
18	Характерні риси Ренесансу як напряму літератури. Особливості поезії, малої прози та роману Відродження.	3
19	Данте Аліг'єрі - передвісник епохи Відродження. Біографія поета. Збірка «Нове життя». Художній зміст «Божественної комедії» Данте.	3
20	Відродження в італійській літературі. Ф. Петрарка. Дж. Бокаччо. Життя і творчість.	3
21	Характеристика жанрів п'єс Шекспіра. Синтез трагічного і комічного, високого і низького, багатство образних засобів. Історичні хроніки. Трагедії Шекспіра «Гамлет», «Макбет», «Король Лір», «Отелло». Шекспірівські комедії.	2
22	Роман Сервантеса «Дон Кіхот» як антилицарський роман та соціальна сатира. Характеристика образів Дон Кіхота та Санчо Панси. Значення роману в контексті світової літератури.	2
23	Барокова література Італії, Німеччини, Англії.	2
24	Структура та тематика трактату Н.Буало «Мистецтво поетичне».	1
25	Тематика байок Ж.де Лафонтена.	1

26	Розвиток філософської та художньої прози у французькому класицизмі.	1
27	Розвиток драматургії в німецькій літературі XVII ст.	1
28	Поезія та публіцистика Дж.Мільтона.	1
29	Особливості сентименталізму в національних літературах Західної Європи.	1
30	Романістика Д.Дефо.	1
31	Проблематика романів С.Річардсона, Т.Смоллетта.	1
32	Олівер Голдсміт як поет, драматург та романіст.	2
33	Тематика поезії Р.Бернса.	1
34	Німецька філософія XVIII ст. /Кант, Фіхте, Гегель/ і становлення просвітницької літературно-критичної діяльності Готгольда Ефраїма Лессінга.	1
35	Художньо-естетична програма «ваймарського класицизму». Творча дружба Й.В. фон Гете і Й.К.Ф. фон Шіллера. Баладна творчість Ф.Шіллера. Праці Ф.Шіллера з естетики.	1
36	Напрями та специфіка діяльності єнських та гайдельберзьких романтиків.	1
37	Поезія і драма 30-х – 40-х рр. в німецькій літературі.	1
38	Поезія поетів-лейкістів.	1
39	Пенталогія про Шкіряну Панчоку Дж.Ф.Купера: композиція, проблематика, оповідач і система образів.	1
40	Складність художнього простору роману «Мобі Дік, або Білий Кит» Г.Мелвілла.	1
41	Система жанрів французького романтизму.	1
42	Особливості романтизму в Польщі та Данії.	2
43	Естетичні та філософські погляди Фредеріка Стендаля.	1
44	Композиція «Людської комедії» О. де Бальзака.	1
45	Ознайомлення з поезією поетів гуртка «Парнас».	2
46	Особливості літературного процесу Угорщини.	1
47	Поезія А.Свінберна, А.Теннісона, Р.Бравнінга.	1
48	Знайомство з творчістю сестер Бронті.	1
49	Поезія символізму. Вірші А. Рембо «П'яний корабель», «Голосівки». Поезії П. Верлена «Осіньна пісня», «Сум»	1
50	Роман Е. золя «Жерміналь» як натуралістичний твір	1
51	Роман Марселя Пруста «На Сванову сторону» як роман плину свідомості	1
52	Роман Т. Манна «Будденброки» як роман – сага	1
53	Ідейно – художня своєрідність вірша «Орфей, Еввідіка і Гермес».	1
54	Поезія Редьярда Кіплінга.	1
55	Психологізм повісті Джозефа Конрада «Серце п'тьми».	1
56	Роман «Острів доктора Моро» Герберта Веллза як науково – фантастичний твір.	1
57	П'єса Дж. Б. Шоу «Пігмаліон» та її проблематика.	1
58	Повість Марка Твена «Пригоди Тома Соера»	1
59	<u>Поетичне новаторство поезії Гійома Аполлінера. Вірші «Міст Мірабо», «Зарізана голубка і водограй».</u> -	1
60	<u>Ідейно-художня своєрідність оповідання Ф. Кафки «Перевтілення».</u>	1
61	<u>Роман Еріха Марії Ремарка «На західному фронті без змін» як антивоєнний твір</u>	1

62	<u>Концепція сучасника у вірші «Любовна пісня Альфреда Дж. Пруфрока»</u>	1
63	<u>Народна пісня як основа поезії Гарсія Лорки</u>	1
64	<u>Проблема «американської мрії» у романі Ф. С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».</u>	1
65	Критика тоталітаризму у романі-антиутопії Дж. Орвелла «1984».-	1
66	Критика колоніалізму у романі Грема Гріна «Тихий американець»	1
67	<u>творча особистість і масова свідомість у романі Джона Фаулза «Колекціонер</u>	1
68	Критика американського споживацького стилю життя вустами творчого підлітка у романі Дж. Селінджера «Ловець у житі».	1
69	У драмі Тенессі Вільямса «Трамвай «Бажання»	1
70	Творчість Гайнріха Бьоля. Проблематика і композиція оповідання «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...».	1
71	Ідейно-художня своєрідність поеми Пауля Целана «Фуга смерті»	1
72	Проблема зла у драмі Ф. Дюрренмата «Гостина старої дами».	1
73	Роман Робера Мерля «Острів» - проблема деградації острівної мікроцивілізації.	1
74	Екзистенціалізм як модерністська течія. Роман А. Камю «Чума»	1
75	Художні особливості роману «Сто років самотності» та оповідання «Стариган з крильми»..	1
76	У романі Умберто Еко «Ім'я троянди»	1
77	Творчість Рея Бредбері: романи «451 градус за Фаренгейтом» та «Марсіанські хроніки».-	1
78	Моральні проблеми у творі «Володар перстня». Образна система твору	1
	<b>Разом</b>	<b>136</b>

Самостійна робота, крім зазначених видів робіт, передбачає неформальну освіту: навчання на авторському онлайн-курсі «Як читати складні модерністські та постмодерністські твори» на навчальній платформі «ПРОМЕТЕУС». Режим доступу: [https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UZHNU+PML101+2020\\_T2](https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UZHNU+PML101+2020_T2)

За наявності сертифіката здобувачеві зараховуються результати навчання як окремої складової освітнього компоненту.

### 6.5. Індивідуальні завдання

Студенти отримують для аналізу тексти з різних періодів історії світової літератури. Отримують теми для написання рефератів.

#### Тематика рефератів

1. Специфіка античного суспільства, основні етапи його соціально-економічного та культурного розвитку.
2. Джерела знань про античну літературу.
3. Міфологія як «грунт і арсенал» античного мистецтва, основні етапи її розвитку.
4. Гомерівське питання в сучасному літературознавстві.
5. Тема гуманізму в поемі Гомера «Іліада».
6. Фольклорна та соціально-історична основа поеми Гомера «Іліада».
7. Художня своєрідність «Одіссеї» Гомера.

8. Новаторство образу Одиссея.
9. Характерні риси героїко-патріотичних елегій Тіртея.
10. Тематика і проблематика елегій Мімнерма.
11. Новаторський характер ямбів Архілоха.
12. Роль образів-символів у поетичній творчості Алкея.
13. Тема кохання у поезії Сапфо.
14. Творчість Анакреонта та анакреонтична поезія.
15. Характерні особливості давньогрецького театру та його роль в античному суспільстві.
16. Особливості грецької трагедії, її походження, поетика.
17. Новаторство трагедій Есхіла.
18. Морально-етичні уроки трагедії Софокла «Антигона».
19. Психологічне новаторство Евріпіда в трагедії «Медея».
20. Витоки, структура та характерні риси давньоантичної комедії.
21. Особливості сміхової культури Арістофана у комедії «Мир».
22. Проблематика комедії Арістофана «Лісістрата».
23. Своєрідність байок Езопа.
24. Розвиток ораторського мистецтва Давньої Греції у творчості Демосфена.
25. Відображення теорії мистецтва античного світу в «Поетиці» Аристотеля.
26. Платон – визначний філософ Давньої Греції.
27. Особливості розвитку римського суспільства і літератури.
28. Розвиток римського театру.
29. Плавт як комедіограф римського плебсу.
30. Побутова спрямованість комедій Теренція.
31. Цицерон – найвизначніший представник римської філософії та красномовства.
32. Автобіографізм «Нотаток про гальську війну» Гая Юлія Цезаря.
33. Дидактизм поеми Лукреція «Про природу речей».
34. Вплив доби Октавіана Августа на розквіт римської літератури.
35. Риси протохристиянства у поемі Вергілія «Енеїда».
36. Жіночі образи у поемі Гомера «Іліада» та поемі Вергілія «Енеїда».
37. Гомерівські традиції в поемі Вергілія «Енеїда».
38. Розквіт римської любовної елегії у творчості Тібулла і Проперція.
39. Поет-трагік Сенека. Проблематика, стиль, значення трагедій «Едіп», «Медея».
40. Мотив «саге діем» у творчості Горація.
41. Теоретичні засади римського класицизму у «Посланні до Пісонів» Горація.
42. Відображення у творчості Горація ідейних суперечностей епохи.
43. Майстерність психологічного перевтілення у циклі Овідія «Послання героїнь».
44. «Мотив трагічного перетворення» у «Метаморфозах» Овідія.
45. Риси сатури у романі Петронія «Сатирикон».
46. Українські перекладачі давньогрецької та давньоримської літератури.
47. Французький героїчний епос «Пісня про Роланда», його художні особливості.
48. Німецький героїчний епос «Пісня про Нібелунгів», його художні особливості.
49. Іспанський героїчний епос «Пісня про мого Сіда». Поетика «Пісні».
50. Новаторство драматургії Шекспіра.
51. Характеристика історико-літературного процесу XVII ст.
52. Філософські основи барокко.
53. XVII ст. – «золотий вік» іспанської літератури.
54. Художні особливості змалювання героїв у п'єсі П.Кальдерона «Життя – це сон».
55. Проблематика творів П.Корнеля.
56. Мольєр як реформатор французької комедії.
57. Витоки творчості Мольєра.
58. Ставлення Мольєра до героїв «Міщанина-шляхтича».
59. Трактування античного міфу у творах Ж.Расіна «Андромаха» і «Федра».

60. Англійська поезія XVII століття.
61. Особливості поем Мільтона «Втрачений рай» і «Повернений рай».
62. Система образів «Андромахи» Ж.Расіна.
63. Іспанська барокова лірика XVII століття.
64. Італійська барокова лірика XVII століття.
65. Різновиди європейського барокко.
66. Своєрідність зображення характерів у повісті Вольтера «Кандід».
67. Своєрідність побудови сюжету повісті Вольтера «Кандід».
68. Зміст назви «Простодушний» Вольтера. Особливості зображення героїв твору.
69. Художні особливості та проблеми твору Д.Дідро «Черниця».
70. «Нова Елоїза» Руссо – сентиментальний роман, тема твору.
71. Концепція людини, тема праці в романі Д.Дефо «Робінзон Крузо».
72. Теорія «природної людини» та її розкриття художніми засобами в романі Ж.Ж.Руссо «Нова Елоїза».
73. Характеристика країн, що відвідав Галлівер (за романом Дж.Свіфта «Мандри Галлівера»).
74. Значення образу Галлівера в романі Дж.Свіфта «Мандри Галлівера».
75. Характеристика літературного періоду «Бурі і натиску».
76. Реалістичні принципи мистецтва Г.Е.Лессінга в драмі «Емілія Галотті».
77. Естетичні погляди Руссо, філософське сприйняття світу.
78. Трагедія зображення любові (за драмою Ф.Шіллера «Підступність і кохання»).
79. Трагедія зображення любові (за драмою Ф.Шіллера «Розбійники»).
80. Трагічні долі Маргарити та Фауста.
81. Роль диявола у трагедії Й.В.Гете «Фауст».
82. Пейзажна лірика Роберта Бернза.
83. Тематична різноманітність поезій Р.Бернза.
84. Історична основа балади «Рукавичка» Ф.Шіллера.
85. Своєрідність творчого методу К.Гоцці. Казка-ф'яба «Любов до трьох апельсинів».
86. Жанр байки в літературному процесі XVII століття.
87. Відображення конфлікту між розумом і почуттям у трагедіях Расіна.
88. Жанр літературної балади у творчості Р.Бернза.
89. Сутність двох філософських систем – «вольтеріанство» та «руссоїзм».
90. Діяльність Гельдерліна та його роман «Гіперіон».
91. Фольклористика братів Грімм.
92. Творчість А.фон Шаміссо.
93. Особливості літературного процесу Великобританії на зламі XVIII-XIX ст.
94. Творчість В.Блейка.
95. Поезія «Озерної школи» поетів (В.Вордзворт, С.Т.Колрідж, Р.Сауті).
96. Філософська лірика П.Б.Шеллі.
97. «Грецька» лірика Дж.Кітса.
98. Специфіка жанрів французького романтизму.
99. Поезія П.Ж.Беранже.
100. Драматургія В.М.Гюго. Участь В.М.Гюго в реформі французької поезії.
101. Еволюція естетичних поглядів Жорж Санд.
102. Специфіка романтизму у США.
103. Цикл романів Дж.Ф.Купера про Шкіряну Панчоку.
104. Новелістика Е.А.По.
105. «Мобі Дік» Г.Мелвілла як роман доби зрілого романтизму.
106. Передумови виникнення реалізму в європейській літературі XIX ст.
107. Розвиток літератури 30-х - 40-х рр. XIX ст. в Німеччині.
108. Діяльність «Молодої Німеччини».
109. Специфіка ранньої та пізньої лірики Г.Гайне. («Книга пісень» та «Сучасні поезії»).

110. Англійська поезія 50-х - 70-х рр. XIX ст. (Браунінг, Свінберн, Теннісон).
111. Англійський роман 40-х рр. XIX ст. (В.М.Теккері, Ш.Бронті, Е.Бронті, Ч.Дікінз).
112. Літературний рух у Франції 30-х - 40-х рр. XIX ст. Фредерік Стендаль (“Ваніна Ваніні”, “Червоне і чорне”).
113. Структура “Людської комедії” О.де Бальзака. Місце романів “Гобсек”, “Батько Горіо”, “Ежені Гранде” в структурі циклу.
114. Поети-парнасці.
115. Творчість Ш.Бодлера.
116. Творчість Г.Бічер-Стоу.
117. Основні мотиви збірки В.Вітмена “Листя трави”.
118. Модернізм як літературний напрям.
119. Імпресіонізм і символізм у поезії Поля Верлена.
120. Поетичне новаторство символіста Артюра Рембо у поемі «П’яний корабель»
121. Чоловічі образи у романі Теодора Драйзера «Сестра Керрі».
122. Філософські та політичні концепції у романі Джека Лондона «Мартін Іден».
123. Образ Тоні Будденброк у романі Томаса Манна «Будденброки».
124. Проблема моральної деградації особистості у повісті Джозефа Конрада «Серце п’тьми».
125. Проблематика та специфіка фантастики у романі Герберта Веллза «Невидимець».
126. Новаторство драматургії Генріка Ібсена..
127. Інтертекстуальність у романі Оскара Вайльда «Портрет Доріана Грея».
128. Проблематика роману Джона Голсворсі «Власник».
129. Концепції стоїцизму у творчості Е. Гемінгвея..
130. Образи багатіїв у романі Ф.С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».
131. Поезія Роберта Фроста..
132. Сюрреалізм.
133. Поетичне новаторство Гійома Аполлінера.
134. Тематика і жанрова своєрідність «Планети людей» Антуана де Сент-Екзюпері.
135. Тема кохання і сексу у романі Дейвіда Ловренса «Коханець леді Чатерлей».
136. Своєрідність поезії Г’ю Одена.
137. Проблематика та образність у поемі Т.С. Еліота «Безплідна земля».
138. Роман плину свідомості (на прикладі роману Дж. Джойса «Уліс»).
139. Поезія Бітників.
140. Проблематика оповідання Ф. Кафки «Перевтілення».
141. Функція «Магічного театру» у романі Германа Гессе «Степовий вовк».
142. Проблематика роману Еріха Марії Ремарка «Три товариші».
143. Образи Бланш Дюбуа і Стенлі Ковальські у п’єсі Тенессі вільямса «Трамвай «Бажання».
144. Постмодернізм як літературний напрям.
145. Образи Олдена Пайла і Тома Фаулера у романі Грема Гріна «Тихий американець»
146. Образ Віллі Старка у романі Р.П. Воррена «Вся королівська рать».
147. Проблематика роману Р.П. Воррена «Вся королівська рать».

### **Теми робіт-презентацій**

1. Жіночі образи трагікомедії П. Корнеля «Сід».
2. Античні традиції в трагедії Ж. Расіна «Андромаха».
3. Образна система трагікомедії П. Корнеля «Сід».
4. «Добро» та «зло» в характері Дон Жуана (за однойменною комедією Мольєра).

5. Етапи становлення Робінзона Крузо (за романом Д.Дефо).
6. Сатира в романі Дж. Свіфта «Мандри Галлівера».
7. Фауст та Гретхен у трагедії Й.Гете «Фауст».
8. Фауст та Мефістофель у трагедії Й.Гете «Фауст».
9. Е.Т.А.Гофман як художник та музикант.
10. Талановиті особистості роману Е.Т.А.Гофмана «Життєві погляди kota Мурра».
11. Природа країн, які відвідав Чайлд-Гаролд (за поемою Дж.Н.Г.Байрона «Паломництво Чайлд-Гаролда»).
12. Образи історичних діячів у романі В.Скотта «Айвенго».
13. Зображення народних мас у романі В.Скотта «Айвенго».
14. Образ Жана Вальжана. Міріель та Жавер як герої-антагоністи (за романом В.М.Гюго «Знедолені»).
15. Етапи творчого шляху Е.А.По.
16. Типи новел у творчості Е.А.По.
17. Особливості лірики Е.А.По.
18. «Німеччина. Зимова казка» – вершина політичної лірики Г.Гайне.
19. Жанрові особливості і композиція поеми Г.Гайне «Німеччина. Зимова казка».
20. Порівняльна характеристика Фанні Мальво та Анастасі де Ресто в повісті О.де Бальзака «Гобсек».
21. Місце роману «Мадам Боварі» у творчому доробку Г.Флобера.
22. Тема «втрати ілюзій» та образ Емми Боварі (за романом Г.Флобера «Мадам Боварі»).
23. Історія аптекаря Оме (за романом Г.Флобера «Мадам Боварі»).
24. Образи лихваря Лере та священника Бурнізьєна як типових представників французького суспільства (за романом Г.Флобера «Мадам Боварі»).
25. Жіночі образи в романі Гі де Мопасана «Любий друг».
26. Натуралізм у романі Еміля Золя «Жерміналь».
27. Символізм як поетична течія.
28. Проблематика вірша А. Рембо «П'яний корабель».
29. Образ Куртца у повісті Дж. Конрада «Серце п'тьми».
30. Проблема людяності у науково-фантастичному романі Дж. Г. Веллза «Острів доктора Моро».
31. Мова людини та її характер (на прикладі долі Елайзи Дулітл за п'єсою Дж. Б. Шоу «Пігмаліон»).
32. Роль випробувань у становленні характеру (на прикладі повісті Джека Лондона «Поклик предків»).
33. Образ Джорджа Вінтерборна в антивоєнному романі Р. Олдінгтона «Смаерть героя».
34. Війна у романі Еріха Марії Ремарка «На Західному фронті без змін»
35. Образ Жоан Маду як образ фатальної жінки у романі Еріха Марії Ремарка «Тріумфальна арка»..
36. Образ генія у романі Сомерсета Моема «Місяць та мідяки».
37. Специфіка тоталітаризму у романі – антиутопії Олдоса Гакслі «О дивний новий світ».
38. Поезія Г'ю Одена.
39. Розвінчання «американської мрії» у романі Теодора Драйзера «Американська трагедія».
40. Неоднозначність образу Джея Гетсбі у романі Ф.С. Фіцджеральда «Великий Гетсбі».
41. Тема митця і мистецтва у новелі Е. Гемінгвея «Сніги Кіліманджаро».
42. Особливості лаконізму у новелістиці Е. Гемінгвея («Вдома», «Кішка на дощі», «Гори, як білі слони», «Там, де світло і чисто»).
43. Проблема зла у п'єсі Ю. О. Ніла «Пристрасті під в'язами».
44. Антагонізм Клега і Міранди у романі Дж. Фаулза «Колекціонер».
45. Проблема свободи і відповідальності у повісті Франсуази Саган «Здрастуй, смуток».
46. Проблема зла у п'єсі Ф. Дюрренмата «Гостина старої дами».

47. Споживацьке уніфікуюче американське суспільство очима творчого підлітка у романі Дж. Д. Селінджера «Ловець у житті».
48. Проблема морального вибору у романі Дж. Стейнбека «Зима тривоги нашої».
49. Моральні концепції у поезії Р. Кіплінга («Якщо», «Мері Глостер», «Баллада про Схід і Захід»).

## **7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

1. Технічні засоби: проектор.
2. Обладнання: комп'ютер.
3. Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; електронна пошта (<http://gmail.com> і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

## **8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**

### **Основна література**

1. Історія зарубіжної літератури. Античність: навчально-методичний посібник для бакалаврів філології за спеціалізацією 035.01. Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність; 035.033 Польська мова та література. Зарубіжна література; 035.036. Словацька мова та література 035.038. Чеська мова та література. Укладачі – Бедзир Н.П., Демчик М.І.– Ужгород, 2023. 82 с.
2. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійних робіт з курсу «Зарубіжна література. Античність»: навчально-методичний посібник для бакалаврів філології за спеціалізацією 035.01 Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність; 035.033 Польська мова та література. Зарубіжна література; 035.036. Словацька мова та література; 035.038. Чеська мова та література. Укладачі – Бедзир Н.П., Демчик М.І.– Ужгород, 2023. 54 с.
3. Пащенко В.І., Пащенко Н.І. Антична література. – К.: Либідь, 2001.
4. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX сторіччя : Історико-естетичний нарис. – К.: КМ Академія, 2004.
5. Бендзар Богдан, Бобинець Степан. Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі з українською мовою навчання. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету, 2001. 94 с.
6. Гаврило І.В., Рошко М.М., Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: Навчальний посібник з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Середня освіта. Мова і література (англійська/німецька/французька)» та «Філологія. Англійська/німецька/французька мова і література. Переклад». Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с.
7. Навчально-методичний комплекс з історії зарубіжної літератури (література XIX) для студентів факультету іноземної філології денної та заочної форми навчання / Укладач Славич Т.Я. Ужгород, 2012. 51 с.
8. Апенко Е.М. Історія зарубіжної літератури XIX століття /Пер.з рос. К.,2018. 418 с.
9. Безруков А. В. Історія зарубіжної літератури: від античності до початку XIX ст. : навч. посіб. для студентів філол. спец. ЗВО. Дніпро : ФОП Касян-Шаїнський, 2021. 165 с.
10. Білик Н.Д. Англійська література 18 ст. Становлення і розвиток роману. Харків, 2016.

11. Бітківська Г.В., Динниченко Т.А. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття. Практикум. К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. 160 с.
12. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2005. 460 с.
13. Давиденко Г.Й., Величко М.О. Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII століття. К.: Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
14. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII ст.: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
15. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
16. Дудченко, М. М. Література Великобританії і США. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. рец.: Ю. А. Зацний, С. О. Швачко. Суми : Університетська книга, 2006. 445 с.
17. Єрошкіна О.О. Епоха класицизму. Навчальний посібник. Харків : ХНАМГ, 2011. 187 с.
18. Зарубіжна література: від античності до початку XIX ст.: історико-естетичний нарис : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [рец.: Чирков О. С., Охріменко О. П. ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.».]. Київ : ВД «Києво-Могилян. акад.», 2013. 366 с.
19. Ковбасенко Ю. І. Зарубіжна література епохи Просвітництва : навчальний посібник. Київ: РВВ УАВЗЛ, 2016. 160 с.
20. Мегела І. П. Література європейського просвітництва. К., 2012.
21. Мізін К.І. Історія німецької літератури: від початків до сьогодення (коротко і з практичною частиною) : [посібник] / К.І. Мізін. Вінниця: Нова книга, 2006. 316 с.
22. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX ст. Доба романтизму. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. 415 с.
23. Ніколенко О. М. Бароко. Класицизм. Просвітництво. Література XVII–XVIII ст.: посіб. для вчителя. Х.: Ранок, 2003. 224 с.
24. Ніколенко О.М. Зарубіжна література XIX століття: підручник для студентів закладів вищої освіти. К.: Грамота, 2018. 226 с.
25. Салтанова І.М. Матеріали лекцій з курсу «Історія зарубіжної літератури XVII століття». Кам'янець-Подільський : КПДУ, 2006. 90 с.
26. Ференц Н.С. Основи літературознавства: Підручник. К.: Знання, 2011. 431 с.
27. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.: Іст.-естет. нарис. К.: Вид дім «КМ Академія», 2013. 368 с.
28. Колошук Н.Г. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 1. Модерна доба: навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ: видавничий дім «Кондор», 2023. 520 с.
29. Колошук Н.Г. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 2. Після модерну: навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ: видавничий дім «Кондор», 2023. 432 с.
30. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.]. 3-є видання. К.: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
31. Рошко М. Постмодернізм у зарубіжній літературі XX ст. – Ужгород: Ліра, 2011 р. – 51 с.
32. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.Н., Гричаник Н.І. Історія зарубіжної літератури. XX століття. Київ, - 2007. – 503 с.
33. Гайданка Д.І., Рошко М.М. Сучасна англійська література Курс лекцій, 2023.
34. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.
35. Алхімія слова живого. Французький роман 1945-2000. – Навчальний посібник./ Автор-упорядник В.І. Фесенко.- К., 2005.
36. Денисова Т.Н. Історія американської літератури XX ст.. – К.: Довіра, 2002.

37. Сучасна американська література: проблеми вивчення та викладання. – Миколаїв: Видавництво МГДУ ім. Петра Могили, 2002.
38. Література Англії ХХ століття. / За ред. К.О. Шахової. – К., 1993.
39. Навчально-методичний комплекс з історії зарубіжної літератури (література ХХ) для студентів факультету іноземної філології денної та заочної форми навчання / Укладач Рошко М.М. Ужгород, 2012.
40. Бендзар Богдан, Бобинець Степан. Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі з українською мовою навчання. Ужгород: Вид-во Ужгородського національного університету, 2001. 94 с.
41. Alexander Michael A History of English Literature-Palgrave Macmillan (2000)
42. Burges Anthony ENGLISH LITERATURE / A Survey for Students. – Longman, 2003.
43. Carter Ronald The History Of Literature In English Britain And Ireland – Routledge 1998
44. Carter Ronald and John McRae. The Penguin Guide to LITERATURE IN ENGLISH (Britain and Ireland. – Penguin English, 2001.
45. Chandler James The Cambridge History of English Romantic Literature (The New Cambridge History of English Literature) (2009)
46. Delaney Denis, Ciaran Ward, Caria Rho Fiorina. Fields of Vision: LITERATURE in the English language. – V. 2 (The Victorian Age; Early Twentieth Century and Modernism; The Conterporary Age. – Longman, 2005.
47. Peck John, Martin Coyle A Brief History of English Literature-Palgrave Macmillan (2002)
48. Peter B. High. An Outline of AMERICAN KITERATURE. – Longman, 1997.
49. Rozakis Laurie E., Ph.D., AMERICAN LITERATURE The complete idiot`s guide to. – Alpha books, 1999.
50. Sanders Andrew The Short Oxford History of English Literature-Oxford University Press, USA (2004)
51. The Northon anthology of AMERICAN LITERATURE. – Norton and company, 1989.
52. Thornley G.C., Gwyneth Roberts. An Outline of ENGLISH LITERATURE. – Longman, 2002.

### Допоміжна література

53. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 443 с.
54. Бендзар Богдан, Бобинець Степан. Українська фонографічна передача антропонімів античної, англо- німецько-і франкомовної літератур. Ужгород: Закарпаття, 2000. 176 с.
55. Бобир О. В., Михед Т. В. Студії з історії англійської дитячої літератури. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2018. 264 с.
56. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Галича О. – К.: Либідь, 2006.
57. Гвоздєв О. О.: З історії театру і драми / Из истории театра и драмы. Академия, 1923 г. Переклад з рос. Львів, 2008. 200 с.
58. Зарва В. Просвітництво: тлумачення, витоки, сутність. Слово і Час. 2009. № 4. С. 42-52.
59. Зарубіжна література: від античності до початку ХІХ ст.: історико-естетичний нарис : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / [рец.: Чирков О. С., Охріменко О. П. ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.».]. Київ : ВД «Києво-Могилян. акад.», 2013. 366 с.
60. Зарубіжна література для дітей: підручник / Т. Б. Качак, Л. М. Круль. К. : Академвидав, 2014. 416 с. – (Серія «Альма-матер»).
61. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник: У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005-2006. 824 с. / 864 с.

62. Література. Теорія. Методологія / Пер.з польської С.Яковенк; упорядкування і наук.ред.Д.Улицької. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 543 с.
63. Літературознавчий словник-довідник / За ред.Р.Т.Гром'яка, І.Ю.Коваліва, В.І.Теремка. К.: ВЦ «Академія» 2007. 752 с.
64. Наливайко Д. Бароко і драма Кальдерона “Життя – це сон”. *Тема: Із літератури бароко. Кальдерон. “Життя – це сон”*. 2000. № 1.
65. Павличко С.Д. Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті. К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 559 с.
66. Петрушенко В.Л. Філософія. Львів: Новий світ - 2000, 2012. 647 с.
67. Петрушенко О. Естетика бароко у європейському культурному контексті. *Проблеми гуманітарних наук. Філософія*. 2015. С.52-59.
68. Сафарян С.І. Літературні генії німецького Просвітництва. *Іноземні мови в школах України*. 2016. № 5. С. 37–42.
69. Сверстюк Є. Адельберт Шаміссо: Казка про трагедію втрати // На святі надій: Вибране. К.: Наша віра, 1999. С. 663-674.
70. Сверстюк Є. Стендаль: Наполеонівський вершник з пером // На святі надій: Вибране. К.: Наша віра, 1999. С. 674-678.
71. Словник художніх засобів і тропів / автор-укладач В. Ф. Святовець. К. : ВЦ «Академія», (Серія «Nota bene») 2011. 176 с.
72. Сегеда Д.А. Передумови виникнення Просвітництва у Франції. *Дебют: Збірник тез доповідей студентів історичного факультету МДУ*. Маріуполь, 2017. С. 14–16.
73. Сніжко А. Батько робінзонади. *Зарубіжна література*. 2003. № 1. С. 12–16.
74. Стрілецький О. «Жадання бачити чужі країни»: Творчість Дж.Свіфта. *Всесвітня література та культура*. 2004. № 1. С. 23–26.
75. Таранік-Ткачук К. В. Стилистичний аналіз художнього твору на уроках зарубіжної літератури. К.: Грамота, 2008. 128 с.
76. Усі зарубіжні письменники / Упор. О.Д.Міхільов та ін. Донецьк: СПД ФО Сердюк В.І., 2005. 384 с.
77. Франко І.Я. Статті про Дж. Байрона, В. Гюго, Г. фон Клейста, Г. Гейне та інших європейських романтиків // Зібрання творів: У 50 т. К., 1976 — 1986.
78. Шалагінов Б.Б. «Ваймарська класика» та Й.В.Гете. *Всесвітня література та культура*. 2004. № 7. С. 24–39.
79. Шалагінов Б.Б. Класицизм у французькій літературі *Всесвітня література та культура*. 2004. № 2. С. 23–27.
80. Шалагінов Б.Б. Література «просвітницького раціоналізму» у Франції *Всесвітня література та культура*. 2004. № 2. С. 40–46.
81. Шалагінов Б.Б. Сентименталізм у Франції. Руссо *Всесвітня література та культура*. 2004. № 6. С. 4–7.
82. Шалагінов Б. Шлях Гете: Життя. Філософія. Творчість. Харків: Ранок, 2003
83. Шалагінов Б. Б. Класики і романтики: штудії з історії німецької літератури XVIII-XIX століть. К., 2013.
84. *Рошко М.М.* «Магічний театр» та його семантичне навантаження у романі Германа Гессе «Степовий вовк» // Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць. – Випуск 2 (20) – 2021. – С.237 – 250
85. *Рошко М.М.* Мотив ініціації та проблема зла у романі Вільяма Голдінга "Володар мух" // Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць. Випуск 3-4 (21-22). Видавничий дім «Гельветика», 2022. – С. 277 – 289.
86. *Рошко М.М.* Подорож головного героя як ініціація у «Божественній комедії» Данте Аліг'єрі та «Маленького принца» Антуана де Сент-Екзюпері// Науковий вісник УжНУ. Серія: Філологія. Соціальні комунікації 2 (32), 2014. –С. 84 - 89.
87. *Рошко М. М.* [Тема дому і родини у романах Кена Кізі "Політ над гніздом зозулі" та "Часом нестерпно кортить"](#) // Сучасні дослідження з іноземної філології. 2016. - Вип. 14. - С. 291-297.

88. Рошко М.М. Художній світ романів Кена Кізі. – Ужгород: Мистецька лінія, 2002 р. – 153 с.
89. Рошко М.М. РозКОДування. Літературознавчі розвідки. (Статті із зрубіжної літератури). – Ужгород, Вид-во О. Гаркуші. – 2010 р. – 122 с.
90. Набитович І. Концепт лабіринту як сакрального локусу (на прикладі новелістики Х.Л.Борхеса, романів У. Еко «Ім'я рози» та К. Мосс «Лабіринт» //Набитович І. Універсум sacrum'у в художній прозі (від модернізму до постмодернізму). – Дрогобич-Люблін: Просвіт, 2008.
91. Моклиця М. Франц Кафка // Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ століття. – Луцьк, 1999.
92. Шахова К. О. Джеймс Джойс. «Улісс» // Література Англії ХХ ст / За ред. К. О. Шахової. – К., 1993.
93. Павличко Соломія. В лабіринтах мислення. – К., 1991.
94. Гассан І. Хемінгуей і модернізм // Американська література після середини ХХ століття. – К., 2000.
95. Соколова О. Г. Уїльям Фолкнер у безмежному океані сподівань і безкінечному морі тривоги американської літератури // Вікно в світ. – 1999. - № 6.
96. Денисова Т. Н. Нотатки про драматургію США // Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. – К., 2002.
97. Висоцька Н. О. Сучасна драматургія США // Сучасна американська література: проблеми вивчення та викладання. – Миколаїв, 2002.
98. Татаренко, Алла. Поетика форми в прозі постмодернізму (досвід сербської літератури). – Львів: ПАІС, 2010. – 543 с.

### Інформаційні ресурси

1. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
2. Загальний сайт Національної бібліотеки ім. В.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Сайт бібліотеки ім. Д.І.Чижевського: <http://library.kr.ua/>
4. Бібліотека зарубіжної літератури: [http://www.booksbooksbooks.ru/index.php?option=com\\_content&view=category&id=82&Itemid=213](http://www.booksbooksbooks.ru/index.php?option=com_content&view=category&id=82&Itemid=213)
5. <http://www.zsu.zp.ua/lab/fildep/ZL.htm>
6. <http://www.sky-art.com/andersen/index.htm>
7. [http://www.emory.edu/INTELNET/virt\\_bibl.html](http://www.emory.edu/INTELNET/virt_bibl.html) - Бібліотека М.Н.Епштейна.
8. <http://www.bnf.fr/> - Національна бібліотека Франції.
9. <http://bookz.com.ua> - Учбова література.
10. <http://sci-lib.com/> - Велика наукова бібліотека.
11. <http://promo.net/pg/> - Project Gutenberg - електронна бібліотека, книги на багатьох мовах світу.
12. <http://www.nbuv.gov.ua> (інформаційний портал Національної бібліотеки ім.В.Вернадського)
13. <http://www.ukrlit.vn.ua>
14. <http://www.ukrlib.com.ua>
15. <http://www.poetryclub.com.ua>
16. <http://izbornyk.org.ua>
17. <http://www.litakcent.com.ua> (веб-портал критичних досліджень сучасної української та зарубіжної літератури)
18. <https://chtyvo.org.ua> – Бібліотека зарубіжної літератури українською мовою
19. <https://www.ukrlib.com.ua> – Бібліотека зарубіжної літератури українською мовою
20. <http://www.ae-lib.org.ua> – Електронна бібліотека світової літератури

21. <http://www.online-literature.com/defoe/english-tradesman/3/>
22. <https://www.youtube.com/watch?v=491X9Yg1uhI>
23. <https://www.youtube.com/watch?v=45v4yDuDyss>
24. <https://www.youtube.com/watch?v=CZ0qKOIS3v8>
25. [https://www.youtube.com/watch?v=1\\_2tRfYvo](https://www.youtube.com/watch?v=1_2tRfYvo)
26. <https://www.youtube.com/watch?v=km3fjW3J8Lk>
27. <http://lib.ru/CULTURE/RUDNEW/slowar.txt>
28. <http://bookz.com.ua> - Учбова література.
29. <http://sci-lib.com/> - Велика наукова бібліотека.
30. <http://promo.net/pg/> - Project Gutenberg - електронна бібліотека, книги на багатьох мовах світу.
31. <http://www.bnf.fr/> - Національна бібліотека Франції.
32. <http://www.nbuv.gov.ua> (інформаційний портал Національної бібліотеки ім.В.Вернадського)
33. <http://www.ukrlit.vn.ua>
34. <http://www.ukrlib.com.ua>
35. <http://www.poetryclub.com.ua>
36. <http://izbornyk.org.ua>
37. <http://www.litakcent.com.ua> (веб-портал критичних досліджень сучасної української та зарубіжної літератури)